

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Kjell I. Gundersen
Arkivsaksnr.: 06/3229

Arkiv: Q50

NY FELLES PARKERINGSREGULERING ? - HØRING AV RAPPORT

Rådmannens innstilling:

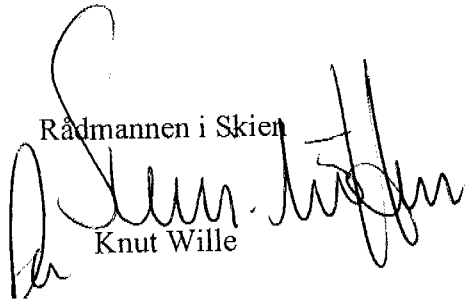
Skien kommune vil i hovedsak gå inn for arbeidsgruppens hovedtilrådninger, men vil komme med følgende bemerkninger:

- Kommunen er av den oppfatning at kontroll av avgiftsparkering på veier og gater åpen for alminnelig ferdsel er en integrert del av trafikkstyringen og parkeringspolitikken, som sammen med myndighetsutøvelsen i forhold til trafikkregler m.m. fortsatt må inngå i kommunens enerettsområde.

Etter § 1 i vegloven er en offentlig veg en veg eller gate som er åpen for alminnelig ferdsel og som blir vedlikeholdt av stat, fylkeskommune eller kommune. Etter veglovens § 1 blir også opplagsplass, parkeringsplasser m.m. definert som veg. Ut fra dette er kommunen av den oppfatning at avgiftsparkering på parkeringsplasser på kommunal grunn fortsatt bør inngå i kommunens enerettsområde, dersom disse blir vedlikeholdt over kommunens vegbudsjett.

- Kommunen må kunne organisere sin virksomhet på fritt grunnlag, så fremt ikke særlovgivning krever noe annet.
- Kommunens mulighet til å benytte parkeringspolitikken som et virkemiddel i samfunnsstyringen må opprettholdes, ikke minst i forhold til trafiksikkerhet, trafikkavvikling og miljø.
- Ny forskrift må ha ordninger som ivaretar innfordringen, herunder spesielt solidaransvaret og betalingsplikten i forbindelse med klager må opprettholdes.

Rådmannen i Skien

Knut Wille

... Sett inn saksutredningen under denne linja – denne linjen skal IKKE slettes↓

Bakgrunn:

Samferdselsdepartementet har nedsatt en arbeidsgruppe for å foreta en gjennomgang av offentlig og privat avgiftsparkering, med sikte på å komme med tilrådninger i forkant av arbeidet med en ny parkeringsforskrift. Arbeidsgruppen la fram en rapport i april 2006 som nå er sendt ut på høring, med frist til 15. september 2006, senere utsatt til 1. oktober 2006, for å komme med uttalelse. Kommunen er høringsinstans.

Arbeidsgruppens rapport er omfattende og vil kreve en etterfølgende revisjon av lover og forskrifter. Viktige føringer har vært generell brukerretting i sin alminnelighet og for funksjonshemmede i særdeleshet, fjerne konkurransevriddinger mellom offentlig - og privat parkeringsregulering, samt forenkle og rendyrke myndighetsoppgaven.

Arbeidsgruppens mandat har ikke vært å se på parkeringsbestemmelsene knyttet til myndighetsutøvelse, dvs. håndheving av trafikkregler, skiltregler m.m. som stanse og parkeringsforbudene, for eksempel på fortau, gangfelt, for nær vegkryss m.m. dvs. de forhold som i dag kvalifiserer til parkeringsgebyr. Dermed dreier rapporten seg kun om avgiftsparkering.

Sammendrag:

Arbeidsgruppen er bredt sammensatt og har i rapporten kommet med tilrådninger som innebærer endringer i forhold til dagens ordning.

- Det legges opp til felles regelverk og klageordning for alle som tilbyr avgiftsparkering til allmennheten. Dette er i rapporten kalt **vilkårsparkering**.
- Det foreslås at private bedrifter gis anledning til å håndheve avgiftsparkering på veier og gater åpen for alminnelig ferdsel.
- Det foreslås innført tillatelse for alle som tilbyr parkering til allmennheten. Gjentatte brudd kan medføre tap av tillatelsen.
- Like og forbedrede rettigheter for forflytningshemmede uavhengig av operatør, hvilket innebærer parkering for forflytningshemmede på alle arealer.
- Felles regelverk bygges opp omkring de offentlige avgiftsparkeringsskilt.
- Felles kompetansekrav til personell.
- Statens vegvesen regionalt foreslås som skiltmyndighet.
- Det må foretas en klar definisjon av avgiftsparkering og grensdragning i forhold til trafikal adferdsregulering ved skilt, oppmerking og trafikkregler.
- Vurdere skatteplikt, konkurranse og organiseringen av kommunalt drevet parkeringsvirksomhet.
- Ny vurdering av **enerettsområdet** (dagens ordning - offentlig skiltet veier og gater åpen for alminnelig ferdsel) for kommunene.
- Svekkede innfordringsordninger for kommunene.

Rapporten reiser en rekke spørsmål, spesielt i forhold til avgiftsparkering på vei og gater som i dag er forbeholdt det offentlige, da dette er en integrert del av parkeringspolitikken som igjen er et viktig virkemiddel i samfunnsstyringen, til det beste for trafikkikkerhet, trafikkavvikling og miljø. Ved en oppsplitting av parkeringshåndhevingen, i hhv. kontroll av avgiftsparkering og trafikal adferdsregulering, kan økonomiske motiver bli mer fremtredende, da disse nå rendyrkes.

Vurdering:

Kommunen er i all hovedsak enig i rapportens hovedtilrådninger, men vil komme med følgende bemerkninger:

- Kommunen er av den oppfatning at kontroll av avgiftsparkering på veier og gater åpen for alminnelig ferdsel er en integrert del av trafikkstyringen og parkeringspolitikken, som sammen med myndighetsutøvelsen i forhold til trafikkregler m.m. fortsatt må inngå i kommunens enerettsområde.
Etter § 1 i vegloven er en offentlig veg en veg eller gate som er åpen for alminnelig ferdsel og som blir vedlikeholdt av stat, fylkeskommune eller kommune. Etter veglovens § 1 blir også opplagsplass, parkeringsplasser deifinert som veg. Ut fra dette har kommunen vanskelig for å se at ikke også avgiftsparkering på parkeringsplasser på kommunal grunn, som blir vedlikeholdt over kommunens vegbudsjett, skal inngå i kommunens enerettsområde.
- Kommunen må kunne organisere sin virksomhet på fritt grunnlag, så fremt ikke særlovgivning krever noe annet.
- Kommunens mulighet til å benytte parkeringspolitikken som et virkemiddel i samfunnsstyringen må opprettholdes, ikke minst i forhold til trafikkikkerhet, trafikkavvikling og miljø.
- Ny forskrift må ha ordninger som ivaretar innfordringen, herunder spesielt solidaransvaret og betalingsplikten i forbindelse med klager må opprettholdes.

Vedlegg:

- Oversendelsesbrev, datert 13.juni 2006, fra Samferdselsdepartementet til høringsinstansene.
- Sammendrag av del 2 i rapporten fra arbeidsgruppen av april 2006.

Uttrykt vedlegg:

- Rapport "Ny felles parkeringsregulering?" fra arbeidsgruppen april 2006 – hele rapporten

... Sett inn saksutredningen over denne linja – denne linjen skal IKKE slettes↑

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Vedlegg 1

SKI INGENIØRVESENE / BYUTVIKLING	
År/saksnr. 06/3229	Dok.nr. 1
22 JUN 2006	
Ark. kode P	Q50
Ark. kode S	
Avdeling En	Saksbeh. Gløje
Kassasjonsår	

Høringsinstanser iht liste

Deres ref

Vår ref
05/672-LL

Dato
13.06.2006

Ny felles parkeringsregulering - høring av rapport

Parkeringsnæringen har i de senere årene vært i sterk utvikling både i omfang og organisering. Det har også vært en vesentlig endring av markedsandelene mellom offentlige og private aktører. Offentlig og privat håndhevet avgiftsparkering drives etter ulike rammebetingelser, der kommunalt håndhevet avgiftsparkering er særskilt regulert i lov og forskrift, mens de fleste private aktørene har sluttet seg til en felles avtale om standardvilkår for privatrettslig håndhevet avgiftsparkering. I tillegg er det i næringen enkelte aktører som driver uten tilknytning til verken forskrift eller standardvilkår. Samlet gir dette en rekke ulikheter mht skilting, parkeringsvilkår, betalingsmuligheter, sanksjoner, klagebehandling m.v., og tilbudet vil for brukerne generelt og for brukere med funksjonsnedsettelse spesielt, fremstå som ulikt og lite forutsigbart på de enkelte parkeringsområdene. For aktørene i næringen kan de ulike rammebetingelsene for henholdsvis offentlig og privat avgiftsparkering, innebære konkurranseforskjeller, begrensninger i muligheten til å ta i bruk ny teknologi og samordningshindre.

Bransjen, publikum og særlige interessegrupper har gitt uttrykk for ønske om en helhetlig regulering av all avgiftsparkeringsvirksomhet. Samferdselsdepartementet opprettet derfor i mai 2005 en arbeidsgruppe for å foreta en gjennomgang av offentlig og privat avgiftsparkering, med formål å legge grunnlag for ett felles regelsett for all parkering som tilbys allmennheten. Gruppen har vært ledet av Samferdselsdepartementet, og hatt representanter fra Vegdirektoratet, Forbrukerombudet, Forbrukerrådet, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Norges Automobilforbund, Norges Handikapforbund og Norges Parkeringsforening-Norpark.

De overordnede føringene for arbeidet har vært å avdekke eventuelle

Postadresse:
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Kontoradresse:
Akersg. 59

Telefon
22 24 90 90 / 22248301
Org. nr.:
972 417 904

Veg- og baneavdelingen
Telefaks:
22 24 95 73

Saksbehandler:
Lasse Lager
22 24 82 65

konkurransuleikheter mellom kommunale og private tilbydere, å øke brukerrettingen for alle grupper og å søke et hensiktsmessig skille mellom offentlig nærings- og myndighetsutøvelse på området.

Gruppen avga sin rapport 21. april 2006. Den gir i del I en generell beskrivelse av avgiftsparkering etter gjeldende offentlig regelverk og private avtalevilkår. I del II problematiseres dagens organisering og rettstilstand, mens det i del III gis konkrete tilrådinger for å avhjelpe disse problemstillingene.

Gruppens tilrådinger er omfattende, og gjennomføring av de foreslåtte tiltakene vil medføre relativt store økonomiske og administrative konsekvenser for private og offentlige aktører innen parkering, herunder for kommuner som har eller som ønsker å innføre avgiftsparkering. Tiltakene vil også gi konsekvenser for enkelte andre offentlige instanser.

Oppfølging av tilrådingene vil kreve en rekke lov- og forskriftsendringer. Forut for en slik kommende regelverksprosess, ønsker Samferdselsdepartementet å gjennomføre en bred offentlig høring av rapporten, for å sikre at saken er tilstrekkelig belyst.

Vi ber om innspill og kommentarer til hele rapporten, men særlig til del III. Høringsfrist er satt til **fredag 15. september 2006**. Vi ber høringsinstansene selv vurdere behovet for foreleggelse for underliggende instanser eller andre, i den ustrekning disse ikke fremkommer på høringslisten.

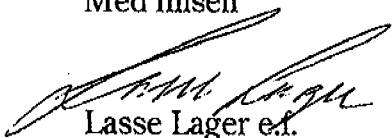
Arbeidsgruppen har sett det som nødvendig å ta opp enkelte problemstillinger knyttet til skatte- og avgiftsspørsmål. Vi ber særskilt om at berørte departementer vurderer omtalen av dette temaet.

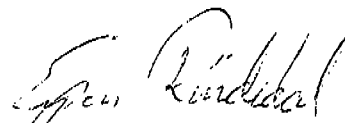
Hensett til rapportens størrelse og antallet høringsinstanser ber vi om at rapporten lastes ned fra Samferdselsdepartementets hjemmesider:

<http://odin.dep.no/sd/norsk/dok/hoering>. Her finnes også listen over høringsinstanser i saken.

Vi ber om at uttalelser så vidt mulig også sendes departementet på e-post: postmottak@sd.dep.no.

Med hilsen

Lasse Lager e.s.

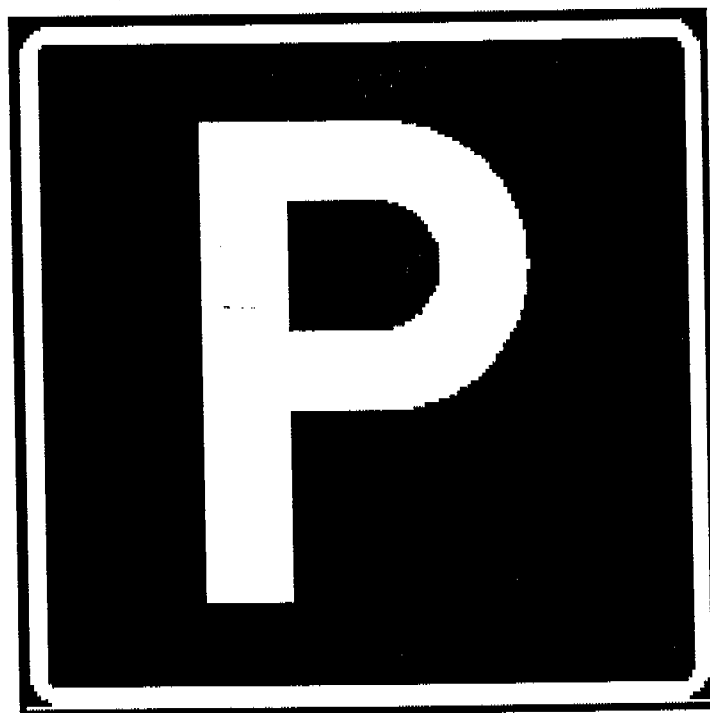

Espen Rindedal

Rapport

Ny felles parkeringsregulering?

En gjennomgang av offentlig og privat avgiftsparkering

Rapport fra arbeidsgruppe april 2006

2 SAMMENDRAG

Rapporten gir i del I en generell beskrivelse av avgiftsparkering etter gjeldende offentlige regelverk og private avtalevilkår. I del II problematiseres dagens organisering og rettstilstand, mens det i del III gis konkrete tilrådinger om tiltak for å avhjelpe disse problemstillingene.

I del I redegjøres det for bakgrunnen for innføring av offentlig avgiftsparkering av trafikale hensyn og utviklingen av et privat parkeringstilbud frem til i dag, hvor private aktører har hoveddelen av markedet. Det gis generell omtale av avgiftsparkering, herunder om særlige rettigheter for forflytningshemmede, og virksomhetens totale omfang. Det redegjøres videre for hovedtrekkene innen offentlig og privat avgiftsparkering, herunder om betaling og dokumentasjon, om reaksjoner ved manglende betaling, og om klageordninger, inndrivning og håndheving. Det gis også en beskrivelse av forholdet til lov om vaktvirksomhet og parkeringsreguleringer i enkelte andre land.

I del II fokuseres det på problemstillinger for brukere av parkeringstjenester. Det redegjøres for forskjeller mellom offentlig og privat regulert avgiftsparkering som gjør at tjenesten samlet sett fremstår som lite ensartet og lite forutsigbar for brukerne. Disse forskjellene gjelder skilting, betalingsordninger og -muligheter, håndheving, sanksjoner og reaksjoner, klagebehandling og inndrivning. Det pekes videre på særlige problemstillinger for forflytningshemmede med parkeringstillatelse, som blant annet har problemer med å skille mellom offentlige og private parkeringsplasser og de forskjeller i rettigheter dette innebærer. Videre at de opplever antallet særskilt avsatte plasser som for lavt og at det er behov for endringer knyttet til utforming og plassering av betalingsautomater og parkeringsinformasjon, samt justering av størrelsen på parkeringsplassene. Videre er det klare problemstillinger forbundet med tildelingspraksis i kommunene og rettigheter utover parkeringslettelse som over tid er blitt knyttet til parkeringskortet.

Del II inneholder også en vurdering av eventuelle konkurransevriddinger i næringen. Generelt synes det klart at private aktører har større spillerom og fleksibilitet enn offentlige aktører. Av mulige konkurransevriddende forhold pekes det på ulikheter når det gjelder skatteplikt, innkrevningsinstrumenter, kompetansekrav, betalingsordninger, klagebehandling og skilting. Det er også egen omtale av konkurranseforhold knyttet til den kommunale eneretten til å drive avgiftsparkering på offentlig skiltet veg åpen for alminnelig ferdsel.

Avslutningsvis i del II er det en nærmere omtale av problemstillinger knyttet til å forenkle og rendyrke myndighetsoppgaven. Det fokuseres særskilt på behovet for en nærmere avklaring av kommunens ulike roller, med en klarere avgrensning av myndighetsoppgaven sett i forhold til de trafikale styringsbehov som gjør seg gjeldende, og av hvilke oppgaver kommunen kan og bør ha innen avgiftsparkering på og utenfor gategrunn.

Del III inneholder vurderinger og tilrådinger om tiltak. Det er i hovedsak tatt sikte på tilrådinger på et overordnet nivå, da tiltakene gruppen anbefaler er relativt omfattende og fordrer både lovendring og en totalrevidert forskrift. Løsninger på detaljert nivå vil følge av et etterfølgende regelverksarbeid. Det har under arbeidet vært uenighet på en rekke punkter, men det er i hovedsak oppnådd konsensus om gruppens tilrådinger. For enkelte spesielle temaer som spørsmålet om klagegebyr/betaling ved klage, rekkevidden av solidaransvaret og kontrollavgiftens størrelse, er det imidlertid uenighet. De enkelte representanters standpunkt vil for disse temaene fremgå nærmere under de aktuelle punktene.

Det er enighet i gruppen om følgende hovedtilrådinger:

- Gruppen tilrår én felles obligatorisk ordning, regulert i lov og forskrift. Ordningen vil da omfatte både kommuner og private, og utformes slik at det ikke blir adgang til å tilby vilkårsparkering til allmennheten utenfor ordningen.
- Gruppen tilrår at ordningen omfatter all "vilkårsparkering", dvs. parkering mot avgift, tidsbegrenset med eller uten dokumentasjonsplikt, tidsbegrenset på oppstillingsvilkår, med krav om parkeringstillatelse for forflytningshemmede m.v.
- Det tilrås felles krav til virksomheter som vil tilby vilkårsparkering til allmennheten. Kravene baseres på reglene i vaktvirksomhetsloven. Statens vegvesen tilrås som godkjenningsmyndighet i ordningen, med myndighet til å gi nasjonal godkjenning av tilbydere basert på egenerklæring fra virksomhetene. Det tilrås separat godkjenning av skiltplan for det enkelte parkeringsområde, og etablering av et sentralt register over tilbydere og skiltplaner.
- Det tilrås felles kompetansekrav til håndhevingspersonell i ordningen, herunder 50 timers utdanning basert på en undervisningsplan fastsatt av Statens vegvesen.
- Tilsynsfunksjonen tilrås lagt til Statens vegvesen, med myndighet til ved overtredelser å ilegge tvangsmulkt, fatte vedtak om avskilting og i særlige tilfeller inndra den nasjonale tillatelsen.
- Det tilrås innført ett felles skilt innen ordningen, "den

hvite P'en". Statens vegvesen tilrås som skiltmyndighet.

- Det tilrås en gjennomgående harmonisering av betalingsordningene, herunder å avskaffe kravet om å betale på forskudd. Hovedmålet må være at det på alle plasser tilbys både for- og etterskuddsbetaling og mulighet for kort og kontant.
- Det tilrås en fornyet vurdering av dagens ordning med fritak fra parkeringsavgift for elbil på offentlig håndhevede parkeringsplasser.
- Det tilrås innføring av én felles sanksjon for overtredelser av de parkeringsreguleringer som inngår i ordningen. Det tilrås innført én sats for alle overtredelser, med unntak for feilparkering på særskilt plass for forflytningshemmede hvor det tilrås mulighet for strengere reaksjon.
- Det tilrås felles regulering av adgangen til fjerning av kjøretøy innen ordningen, herunder utvidet fjerningsadgang på særskilte avsatte plasser for forflytningshemmede. Privates adgang til fjerning utenfor ordningen bør etter gruppens syn innskjerpes.
- Det tilrås at gjeldende offentlige tilbakeholdsrett til sikkerhet for fjerningskostnader avskaffes for fjerning av kjøretøy innenfor ordningen.
- Det tilrås innføring av én obligatorisk felles klageordning, med klagerett til selskapet eller den som behandler klagen i selskapets navn, og til en felles klagenemnd. Det tilrås at nemndas avgjørelser gjøres bindende for aktører innen ordningen.
- Det tilrås at det innenfor ordningen fastsettes harmoniserte krav til inndriving:
 - o Avskaffe gjeldende offentlige særregel om forhøyet krav ved forsinket betaling.
 - o Avskaffe gjeldende offentlige panterett i kjøretøyet.
 - o Innføre generelt solidaransvar for fører og eier for betaling av ilagt kontrollavgift.
 - o Forenklet inndriving av avgjorte krav i tråd med alminnelige regler for pengekrav.

Særskilt for forflytningshemmede med parkeringstillatelse:

- Det tilrås fritak fra betalingsplikt på alle plasser innen ordningen.
- Det tilrås krav om at ca. 5 prosent av plassene skal avsettes særskilt for forflytningshemmede. Det tilrås oppretting av lokale/regionale parkeringsråd som

- skal avgjøre eksakt antall og plassering av de særskilt avsatte plassene etter behovsvurderinger.
- Det tilrås harmoniserte krav til utformingen av særskilt avsatte plasser, herunder at disse skal være 4 meter brede og 5 meter lange ved "god" plassering og 4,5 meter brede og 6 meter lange ved "vanskelig" plassering.
 - Det tilrås rett til å stå dobbel tid ved skiltet tidsbegrensning fra 30 minutter og oppover, inntil 24 timer avgiftsfritt på ordinære avgiftparkeringsplasser og inntil 72 timer avgiftsfritt på plasser særskilt avsatt for langtidsparkering.
 - Det tilrås fritak fra plikt til å benytte parkeringsskive.
 - Det tilrås innføring av forbud mot av- og pålessing på særskilt avsatte plasser.
 - Det tilrås utvikling og innføring av en teknisk løsning for å gi forflytningshemmede med parkeringstillatelse kostnadsfri adgang til helautomatiske parkeringsanlegg hvor inn- og utkjøring reguleres med bom.
 - Gruppen tilrår at det tilstrebes universell utforming av betalingssystemene.
 - Det tilrås gjennomgang av tildelingskriterier og klageordning for særskilte parkeringstillatelser for forflytningshemmede.
 - Gruppen forutsetter at NHF/FFO tar initiativ overfor Statens vegvesen for å få krav som er tilstrekkelige når det gjelder generell utforming av parkeringsarealer tatt inn i nye vegnormaler, slik at disse kan legges til grunn innen ordningen.

Særskilt for kommunene:

- Det tilrås at skattemyndighetene anmodes om å gjøre en nærmere vurdering av skatteplikten for kommunal parkeringsvirksomhet organisert på ulike måter.
- Gruppen antar at en utjevning av konkurransevilkårene i næringen vil kunne innebære at kommunal parkeringsvirksomhet må vurderes organisert i egne selskaper som er ledelsesmessig, personellmessig og fysisk atskilt fra kjernevirksomheten i de tilfeller hvor kommunale foretak får engasjere seg i kommersiell parkeringsvirksomhet.
- Det tilrås at det gjøres en ny vurdering av hvordan enerettsområdet skal avgrenses/defineres i relevant regelverk.
- Det tilrås mulighet til større fleksibilitet i utøvelsen av kommunal vilkårsarkering, herunder adgang til eventuelt å ta i bruk konkurranseutsetting, og hvor også andre kommuner kan være tilbydere. Kommunens plikt til å ivareta trafikale hensyn må i slike tilfeller sikres, uavhengig av valg av håndhever. Kommunens og veg- og

skiltmyndighetens styringsrett og -plikt for offentlig skiltet veg åpen for alminnelig ferdsel, må derfor forskriftsfestes særlig.

- Gjeldende plikt for kommunen til å sikre håndheving av særskilte trafikale bestemmelser og reguleringer når det innføres avgiftsparkering, tilrås opprettholdt.
- Gjeldende begrensninger for kommunalt samarbeid om håndheving av særlige trafikale bestemmelser og reguleringer, tilrås avskaffet, slik at det gis anledning til å kjøpe denne håndhevingstjenesten fra en annen kommune.